

СТАНОВИЩЕ

по материалите представени за конкурса за заемане на академичната длъжност "доцент" в област на висшето образование 4.1. Физически науки, по научната специалност „Астрофизика и звездна астрономия“ за нуждите на отдел „Звезди и звездни системи“ по тема: „Характеристики на междузвездната среда и околосвездното вещество при взаимодействащи двойни звезди“. Конкурсът е обявен от Институт по астрономия с Национална астрономическа обсерватория и е публикуван в Държавен вестник брой 47, от дата 4.6.2024 г.

Становището е изготвено от проф. (НАЦИД) д-р Таню Русинов Бонев, физик в Институт по астрономия с Национална астрономическа обсерватория въз основа на подадените документи за участие в конкурса от гл. ас. д-р Янко Маринов Николов.

Д-р Янко Николов е представил пълния комплект документи, изисквани за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност "доцент", в съответствие със Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото приложение и Правилника на БАН.

Биографични данни

В периода 2006-2014 Янко Николов е оператор на 2м телескоп в НАО Рожен. В този период той усвои детайлите на всички инструменти работещи на телескопа и беше добър и полезен асистент на всички астрономи-наблюдатели. В този период и през следващите години той участва активно и в провеждането на национални и международни школи и в обученията на докторанти, студенти и ученици. Янко Николов завършва магистратура в СУ „Св. Климент Охридски“, Физически факултет, по специалност "Астрономия и астрофизика", през 2015 г., а през 2016 г. завършва втора специалност в СУ „Св. Климент Охридски“, Физически факултет - магистър по "Методика на обучението по физика и астрономия". На 9 юли 2019 г. той защитава образователната и научна степен "доктор" с дисертация на тема: "Спектрални и спектрополяриметрични изследвания на Ве рентгенови двойни звезди". Ръководител на дисертанта е проф. дфн Радослав Заманов и защитата е проведена в Института по астрономия с Национална астрономическа обсерватория.

Научни публикации в издания, индексирани в WoS и Scopus

Д-р Янко Маринов Николов е представил общо 25 публикации, категоризирани, както следва: 9 са в списания попадащи в Q1, 3 в Q2, 4 в Q3 и 7 в Q4. Публикациите в списанията попадащи в категорията Q1 се разпределят както следва: 5 са в A&A, 3 в MNRAS и една в Universe. Забелязани са общо 90 цитирания. Броят на научните публикации покрива напълно изискванията на Научния съвет на ИА с НАО за получаване на академичната длъжност „доцент“. Публикациите се характеризират с оригинални резултати и задълбочен анализ и съответстват на темата на обявения конкурс. Резултатите са базирани на наблюдателен материал, получен предимно с 2-метровия телескоп на НАО Рожен, при използването на уникална апаратура за спектрополяриметрични наблюдения, включваща призма на Воластон, управляема $\lambda/2$ пластина, гризма и съвременни детектори. В своята дългогодишна дейност д-р Николов е овладял до съвършенство употребата на тези инструменти, което му позволява да ги използва прецизно и с висока ефективност. Той участва активно и в поддръжката на 2-метровия телескоп, използвайки своите специфични умения, примерно при демонтажа и монтажа на огледалата на телескопа за поредната им алуминизация.

Участие в научни проекти

Янко Николов е участвал или продължава да участва в общо 7 научни проекта. В два от проектите той е ръководител, проект на Българска академия на науките от „ПРОГРАМАТА ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА МЛАДИ УЧЕНИ И ДОКТОРАНТИ В БАН – 2017 г.“ и “Конкурса за финансиране на фундаментални научни изследвания на млади учени и постдокторанти 2021 г.” договор: КП-06-М58/1 от 11.2021 на тема: „Спектрални и спектрополяриметрични характеристики на междузвездната среда“.

Учебна и популяризаторска дейност

Д-р Янко Николов оказва активно съдействие при провеждането на школи и обучения на докторанти, студенти и ученици. Като учител в ЦПЛР – НАОП “Николай Коперник”-гр. Варна провежда курсове по астрономия за деца, извърша с тях астрономични наблюдения и експедиции, чете популярни лекции в планетариума.

Той участва като лектор в различни събития популяризиращи науката в България като: “Нощ на учените”; “100 часа астрономия”, “Ало, Космос”; “Варненски фестивал на науката” и др.

Специализации в чужбина и международно сътрудничество

- 1) Специализация в обсерваторията в град Арма, Северна Ирландия в периода 16.09-09.10 2017г. и в периода 14-31 октомври 2018г.
- 2) Сътрудничество със Stefano Bagnulo, Armagh Observatory and Planetarium
- 3) Сътрудничество с Gerardo Juan Manuel Luna, Universidad Nacional de Hurlingham.; Argentina. Consejo Nacional de Investigaciones Científicas y Técnicas; Argentina

Д-р Николов е член на Съюза на Астрономите в България и на European Astronomical Society.

Заклучение

Представените от д-р Янко Николов документи за участие в конкурса са в пълно съответствие със Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото приложение и Правилника на БАН за заемане на академични длъжности.

Вземайки предвид това, както и изброените горе научни приноси, давам **ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА** на кандидата и препоръчвам на Научния съвет на ИА с НАО да избере гл. ас. д-р Янко Маринов Николов за академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 4.1. Физически науки, по научната специалност „Астрофизика и звездна астрономия“ за нуждите на отдел „Звезди и звездни системи“ по тема: „Характеристики на междузвездната среда и околосвездното вещество при взаимодействащи двойни звезди“.

18.10.2024 г.

София

Подпис:

/проф. д-р Таню Бонев/